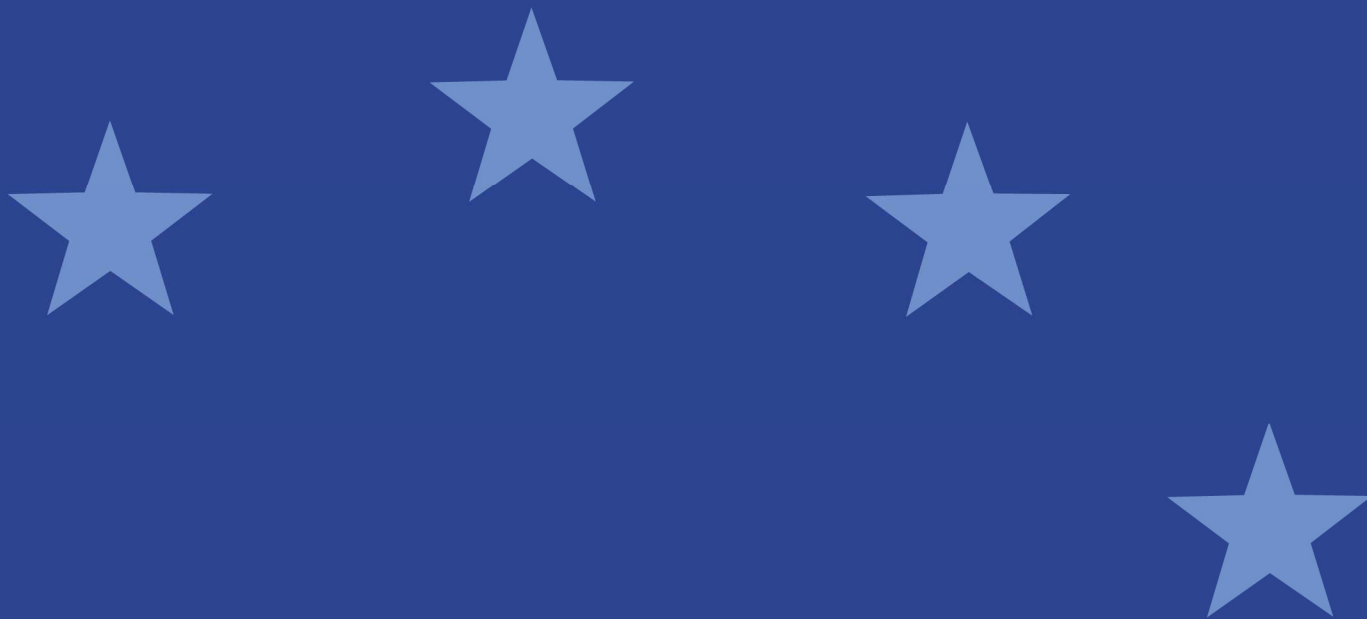

European Securities and
Markets Authority

Κατευθυντήριες γραμμές

Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με ορισμένες πτυχές των απαιτήσεων της λειτουργίας συμμόρφωσης που προβλέπονται στη MiFID

Περιεχόμενα

I.	Πεδίο εφαρμογής	3
II.	Ορισμοί	3
III.	Σκοπός	4
IV.	Συμμόρφωση και υποχρεώσεις γνωστοποίησης	4
V.	Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με ορισμένες πτυχές των απαιτήσεων της λειτουργίας συμμόρφωσης που προβλέπονται στη MiFID	5
V.I	Αρμοδιότητες της λειτουργίας συμμόρφωσης	5
V.II	Οργανωτικές απαιτήσεις της λειτουργίας συμμόρφωσης	11
V.III	Αξιολόγηση της λειτουργίας συμμόρφωσης από τις αρμόδιες αρχές	17

I. Πεδίο εφαρμογής

Ποιος;

1. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται από επιχειρήσεις επενδύσεων (όπως ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σημείο 1 της οδηγίας για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων), συμπεριλαμβανομένων πιστωτικών ιδρυμάτων που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες, εταιρειών διαχείρισης ΟΣΕΚΑ¹, και των αρμοδίων αρχών.

Τι;

2. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται κατά την παροχή των επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων, οι οποίες απαριθμούνται στο τμήμα Α, και των παρεπόμενων υπηρεσιών, οι οποίες απαριθμούνται στο τμήμα Β του παραρτήματος Ι της Οδηγίας για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (στο εξής, η MiFID).

Πότε;

3. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές αρχίζουν να ισχύουν 60 ημερολογιακές ημέρες μετά την ημερομηνία της υποχρέωσης γνωστοποίησης, η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 10.

II. Ορισμοί

4. Εκτός εάν ορίζεται κάτι διαφορετικό, οι όροι που χρησιμοποιούνται στην Οδηγία για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και στην Οδηγία για την εφαρμογή της MiFID έχουν την ίδια έννοια στις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές. Επιπλέον, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

Οδηγία για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID)

οδηγία 2004/39/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, για την τροποποίηση των οδηγιών 85/611/ΕΟΚ και 93/6/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 2000/12/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 93/22/ΕΟΚ του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα.

Οδηγία για την εφαρμογή της MiFID

οδηγία 2006/73/EK της Επιτροπής, της 10ης Αυγούστου 2006, για την εφαρμογή της οδηγίας 2004/39/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τις οργανωτικές απαιτήσεις και τους όρους λειτουργίας των επιχειρήσεων επενδύσεων, καθώς και τους ορισμούς που ισχύουν για τους σκοπούς της εν λόγω οδηγίας.

λειτουργία συμμόρφωσης

η λειτουργία που είναι υπεύθυνη για τον προσδιορισμό, την αξιολόγηση, την παροχή συμβουλών, την παρακολούθηση και την αναφορά σχετικά με τον κίνδυνο συμμόρφωσης της επιχείρησης

¹ Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται σε εταιρείες διαχείρισης ΟΣΕΚΑ μόνον όταν παρέχουν τις επενδυτικές υπηρεσίες διαχείρισης ατομικών χαρτοφυλακίων ή επενδυτικών συμβουλών (κατά την έννοια του άρθρου 6 παράγραφος 3 στοιχεία α) και β) της οδηγίας ΟΣΕΚΑ).

επενδύσεων

κίνδυνος συμμόρφωσης ο κίνδυνος μη συμμόρφωσης της επιχείρησης επενδύσεων προς τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από τη MiFID και την αντίστοιχη εθνική νομοθεσία καθώς και προς τα εφαρμοστέα πρότυπα που θεσπίζουν η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ) και οι αρμόδιες αρχές όσον αφορά τις εν λόγω διατάξεις.

5. Οι κατευθυντήριες γραμμές δεν διατυπώνουν ρητές υποχρεώσεις. Για τον λόγο αυτό, χρησιμοποιείται συχνά η έκφραση «θα πρέπει». Ωστόσο, όταν πρόκειται για απαίτηση της MiFID, χρησιμοποιούνται οι λέξεις «πρέπει» ή «απαιτούνται».

III. Σκοπός

6. Σκοπός αυτών των κατευθυντήριων γραμμών είναι να αποσαφηνισθεί η εφαρμογή ορισμένων πτυχών των απαιτήσεων της λειτουργίας συμμόρφωσης που προβλέπονται στη MiFID, ώστε να διασφαλίζεται κοινή, ομοιόμορφη και συνεπής εφαρμογή του άρθρου 13 της MiFID, του άρθρου 6 της Οδηγίας για την εφαρμογή της MiFID και συγκεκριμένων σχετικών διατάξεων.
7. Η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ) προσδοκά ότι οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές θα προαγάγουν περαιτέρω τη σύγκλιση ως προς την ερμηνεία των απαιτήσεων της λειτουργίας συμμόρφωσης που προβλέπονται στη MiFID και ως προς τις εποπτικές προσεγγίσεις των εν λόγω απαιτήσεων, δίνοντας έμφαση σε ορισμένα σημαντικά ζητήματα και αναδεικνύοντας με τον τρόπο αυτό την αξία των υφιστάμενων προτύπων. Συμβάλλοντας στη διασφάλιση της συμμόρφωσης των επιχειρήσεων προς τα κανονιστικά πρότυπα, η ΕΑΚΑΑ αναμένει αντίστοιχη ενίσχυση της προστασίας των επενδυτών.

IV. Συμμόρφωση και υποχρεώσεις γνωστοποίησης

Καθεστώς των κατευθυντήριων γραμμών

8. Το παρόν έγγραφο περιέχει κατευθυντήριες γραμμές οι οποίες εκδίδονται βάσει του άρθρου 16 του Κανονισμού σχετικά με την ΕΑΚΑΑ.² Σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 του Κανονισμού σχετικά με την ΕΑΚΑΑ, οι αρμόδιες αρχές και οι συμμετέχοντες στις χρηματαγορές καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να συμμορφώνονται προς τις κατευθυντήριες γραμμές.
9. Οι αρμόδιες αρχές προς τις οποίες προορίζονται οι κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να συμμορφωθούν ενσωματώνοντας τις στις εποπτικές πρακτικές τους, ακόμη και όταν συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές απευθύνονται πρωτίστως σε συμμετέχοντες στις χρηματαγορές.

Υποχρεώσεις γνωστοποίησης

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1095/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών), την τροποποίηση της απόφασης αριθ. 716/2009/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 2009/77/ΕΚ.

10. Οι αρμόδιες αρχές οι οποίες καλούνται να εφαρμόσουν τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές πρέπει να ενημερώσουν την ΕΑΚΑΑ για το κατά πόσον συμμορφώνονται ή προτίθενται να συμμορφωθούν προς τις κατευθυντήριες γραμμές, παραθέτοντας τους λόγους της ενδεχόμενης μη συμμόρφωσης. Οι αρμόδιες αρχές πρέπει να ενημερώσουν την ΕΑΚΑΑ εντός δύο μηνών από τη δημοσίευση των μεταφράσεων από την ΕΑΚΑΑ στη διεύθυνση «**compliance.388@esma.europa.eu**». Ελλείπει απάντησης έως τη λήξη της προθεσμίας, οι αρμόδιες αρχές θεωρείται ότι δεν συμμορφώνονται προς τις κατευθυντήριες γραμμές. Υπόδειγμα του εγγράφου που μπορεί να χρησιμοποιείται για τις γνωστοποιήσεις διατίθεται στον δικτυακό τόπο της ΕΑΚΑΑ.
11. Οι συμμετέχοντες στις χρηματαγορές δεν υποχρεούνται να γνωστοποιούν κατά πόσον συμμορφώνονται προς τις παρούσες κατευθυντήριες γραμμές.

V. Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με ορισμένες πτυχές των απαιτήσεων της λειτουργίας συμμόρφωσης που προβλέπονται στη MiFID

12. Στο πλαίσιο της ευθύνης τους να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση της επιχείρησης επενδύσεων προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη MiFID, τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη πρέπει να διασφαλίζουν ότι η λειτουργία συμμόρφωσης τηρεί τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 6 της Οδηγίας για την εφαρμογή της MiFID.
13. Οι κατευθυντήριες γραμμές πρέπει να διαβάζονται σε συνδυασμό με την αρχή της αναλογικότητας, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 της Οδηγίας για την εφαρμογή της MiFID. Οι κατευθυντήριες γραμμές εφαρμόζονται από επιχειρήσεις επενδύσεων λαμβανομένης υπόψη της φύσης, της κλίμακας και της πολυπλοκότητας των αντίστοιχων επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων, καθώς και της φύσης και του φάσματος των επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων που αναλαμβάνουν στο πλαίσιο αυτών των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

V.I Αρμοδιότητες της λειτουργίας συμμόρφωσης Αξιολόγηση κινδύνου συμμόρφωσης

Σχετική νομοθεσία: άρθρο 6 παράγραφος 1 της οδηγίας για την εφαρμογή της MiFID.

Γενική κατευθυντήρια γραμμή 1

14. Οι επιχειρήσεις επενδύσεων θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η λειτουργία συμμόρφωσης εφαρμόζει μια προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο για την αποτελεσματική κατανομή των πόρων λειτουργίας της. Θα πρέπει να διενεργείται από τη λειτουργία συμμόρφωσης αξιολόγηση του κινδύνου για τον καθορισμό της παρακολούθησης των δραστηριοτήτων και του συμβουλευτικού ρόλου της. Η αξιολόγηση κινδύνου θα πρέπει να διενεργείται τακτικά ώστε να διασφαλίζεται ότι η παρακολούθηση των δραστηριοτήτων και ο συμβουλευτικός ρόλος της λειτουργίας συμμόρφωσης διατηρούν τη ισχύ τους.

Υποστηρικτικές κατευθυντήριες γραμμές

15. Η MiFID απαιτεί από τις επιχειρήσεις επενδύσεων να θεσπίζουν, να εφαρμόζουν και να διατηρούν κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες για τον εντοπισμό κάθε κινδύνου μη συμμόρφωσης, προς τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από τη MiFID. Στο πλαίσιο αυτό, η λειτουργία συμμόρφωσης θα πρέπει να προσδιορίζει το επίπεδο κινδύνου συμμόρφωσης που αντιμετωπίζει η επιχείρηση

επενδύσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες και τις παρεπόμενες υπηρεσίες που παρέχει ή ασκεί η επιχείρηση επενδύσεων, καθώς και τους τύπους των χρηματοπιστωτικών μέσων που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης και διάθεσης.

16. Η αξιολόγηση του κινδύνου συμμόρφωσης θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ισχύουσες υποχρεώσεις που απορρέουν από την MiFID, την εθνική νομοθεσία καθώς και τις πολιτικές, τις διαδικασίες, τα συστήματα και τους ελέγχους που εφαρμόζονται εντός της επιχείρησης στις παρεχόμενες επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες. Η αξιολόγηση θα πρέπει να λαμβάνει επίσης υπόψη τα αποτελέσματα τυχόν δραστηριοτήτων παρακολούθησης και κάθε σχετικό πόρισμα εσωτερικού ή εξωτερικού ελέγχου.
17. Οι στόχοι και το πρόγραμμα εργασίας της λειτουργίας συμμόρφωσης θα πρέπει να αναπτύσσονται και να καθορίζονται βάσει της ως άνω αξιολόγησης του κινδύνου συμμόρφωσης. Οι προσδιοριζόμενοι κίνδυνοι θα πρέπει να επανεξετάζονται τακτικά και σε ad hoc βάση, όταν είναι αναγκαίο, ώστε να διασφαλίζεται ότι λαμβάνονται υπόψη τυχόν αναδυόμενοι κίνδυνοι (για παράδειγμα, κίνδυνοι που προκύπτουν από νέους επιχειρηματικούς τομείς ή άλλες αλλαγές στη δομή της επιχείρησης επενδύσεων).

Υποχρεώσεις παρακολούθησης της λειτουργίας συμμόρφωσης

Σχετική νομοθεσία: άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο α) της Οδηγίας για την εφαρμογή της MiFID.

Γενική κατευθυντήρια γραμμή 2

18. Οι επιχειρήσεις επενδύσεων θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η λειτουργία συμμόρφωσης θεσπίζει ένα πρόγραμμα παρακολούθησης, το οποίο λαμβάνει υπόψη όλους τους τομείς των επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων και τυχόν παρεπόμενων υπηρεσιών που παρέχει ή ασκεί η επιχείρηση επενδύσεων. Το πρόγραμμα παρακολούθησης θα πρέπει να θεσπίζει προτεραιότητες καθορισμένες στο πλαίσιο της αξιολόγησης του κινδύνου συμμόρφωσης διασφαλίζοντας τη συνολική παρακολούθηση του κινδύνου συμμόρφωσης.

Υποστηρικτικές κατευθυντήριες γραμμές

19. Στόχος του προγράμματος παρακολούθησης θα πρέπει να είναι η αξιολόγηση του κατά πόσον η επιχειρηματική δραστηριότητα της επιχείρησης επενδύσεων διεξάγεται σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την MiFID και κατά πόσον οι εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές, η οργάνωση και τα μέτρα ελέγχου της επιχείρησης επενδύσεων παραμένουν αποτελεσματικά και ενδεδειγμένα.
20. Εάν μια επιχείρηση επενδύσεων ανήκει σε όμιλο, την ευθύνη της λειτουργίας συμμόρφωσης έχει κάθε επιχείρηση επενδύσεων του ομίλου. Επομένως, η επιχείρηση επενδύσεων θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η λειτουργία συμμόρφωσής της παραμένει υπεύθυνη για την παρακολούθηση του δικού της κινδύνου συμμόρφωσης, ακόμη και όταν η επιχείρηση αναθέτει καθήκοντα συμμόρφωσης σε άλλη επιχείρηση του ομίλου. Ωστόσο, η λειτουργία συμμόρφωσης σε κάθε επιχείρηση επενδύσεων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τον όμιλο στον οποίο ανήκει – για παράδειγμα, συνεργαζόμενη στενά με το αρμόδιο για ελεγκτικά, νομικά, κανονιστικά θέματα και θέματα συμμόρφωσης προσωπικό σε άλλα τμήματα του ομίλου.

21. Η βασισμένη στον κίνδυνο προσέγγιση της συμμόρφωσης θα πρέπει να αποτελεί τη βάση για τον καθορισμό των κατάλληλων εργαλείων και μεθόδων που χρησιμοποιούνται από τη λειτουργία συμμόρφωσης καθώς και για την έκταση του προγράμματος παρακολούθησης και τη συχνότητα των δραστηριοτήτων παρακολούθησης που εκτελούνται από τη λειτουργία συμμόρφωσης (οι οποίες μπορεί να είναι επαναλαμβανόμενες, ad hoc ή/και συνεχείς). Η λειτουργία συμμόρφωσης θα πρέπει να διασφαλίζει επίσης ότι οι δραστηριότητες παρακολούθησης δεν έχουν μόνον θεωρητικό χαρακτήρα, καθώς και να επαληθεύει με ποιον τρόπο εφαρμόζονται στην πράξη πολιτικές και διαδικασίες, για παράδειγμα μέσω επιτόπιων ελέγχων στις λειτουργικές μονάδες της επιχείρησης. Η λειτουργία συμμόρφωσης θα πρέπει να εξετάζει επίσης το εύρος των επαναξιολογήσεων που θα διενεργούνται.
22. Τα κατάλληλα εργαλεία και οι κατάλληλες μέθοδοι που μπορεί να χρησιμοποιεί η λειτουργία συμμόρφωσης για τις δραστηριότητες παρακολούθησης περιλαμβάνουν (ενδεικτικά) τα εξής:
 - α) χρήση μετρήσεων συνολικού κινδύνου (για παράδειγμα, δείκτες κινδύνου)·
 - β) χρήση εκθέσεων οι οποίες απαιτούν την προσοχή της διοίκησης, περιγράφουν ουσιώδεις αποκλίσεις μεταξύ πραγματικών συμβάντων και προσδοκιών (έκθεση εξαιρέσεων) ή προβλήματα που πρέπει να επιλυθούν (κατάλογος προβλημάτων)·
 - γ) στοχοθετημένη εποπτεία συναλλαγών, παρατήρηση διαδικασιών, έλεγχοι βάσει εγγράφων ή/και συνεντεύξεις με αρμόδιους υπαλλήλους.
23. Το πρόγραμμα παρακολούθησης θα πρέπει να αντικατοπτρίζει τις αλλαγές στο προφίλ κινδύνου της επιχείρησης επενδύσεων, οι οποίες μπορεί να οφείλονται, για παράδειγμα, σε σημαντικά γεγονότα, όπως εταιρικές εξαγορές, αλλαγές στα συστήματα πληροφορικής ή αναδιοργάνωση. Θα πρέπει να επεκτείνεται επίσης στην εφαρμογή και στην αποτελεσματικότητα τυχόν διορθωτικών μέτρων τα οποία λαμβάνονται από την επιχείρηση επενδύσεων ως απάντηση σε παραβιάσεις της MiFID.
24. Οι δραστηριότητες παρακολούθησης που ασκούνται από τη λειτουργία συμμόρφωσης θα πρέπει να λαμβάνουν επίσης υπόψη τα εξής:
 - α) την υποχρέωση του εκάστοτε τμήματος να συμμορφώνεται προς κανονιστικές απαιτήσεις.
 - β) τους ελέγχους πρώτου επιπέδου στα τμήματα της επιχείρησης επενδύσεων (δηλαδή, ελέγχους από τις λειτουργικές μονάδες εν αντιθέσει προς τους ελέγχους δεύτερου επιπέδου οι οποίοι διενεργούνται από τη λειτουργία συμμόρφωσης)· και
 - γ) τους ελέγχους από τη λειτουργία διαχείρισης κινδύνων, τη λειτουργία εσωτερικού ελέγχου, τη λειτουργία εσωτερικού λογιστικού ελέγχου ή άλλες ελεγκτικές λειτουργίες στον τομέα των επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων.
25. Οι έλεγχοι που διενεργούνται από άλλες ελεγκτικές λειτουργίες θα πρέπει να συντονίζονται με τις δραστηριότητες παρακολούθησης που ασκεί η λειτουργία συμμόρφωσης, με παράλληλο σεβασμό της ανεξαρτησίας και των εντολών των διάφορων λειτουργιών.
26. Η λειτουργία συμμόρφωσης θα πρέπει να διαδραματίζει εποπτικό ρόλο κατά τη διαδικασία παρακολούθησης των καταγγελιών και να θεωρεί τις καταγγελίες πηγή πληροφοριών στο πλαίσιο των γενικών αρμοδιοτήτων παρακολούθησης που διαθέτει. Κάτι τέτοιο δεν απαιτεί να διαδραματίζει η λειτουργία συμμόρφωσης οποιονδήποτε ρόλο στον καθορισμό της έκβασης των καταγγελιών.

Συναφώς, οι επιχειρήσεις επενδύσεων θα πρέπει να παρέχουν στη λειτουργία συμμόρφωσης πρόσβαση σε όλες τις καταγγελίες πελατών που λαμβάνει η επιχείρηση.

Υποχρεώσεις αναφοράς της λειτουργίας συμμόρφωσης

Σχετική νομοθεσία: άρθρο 6 παράγραφος 3 στοιχείο β) και άρθρο 9 της οδηγίας για την εφαρμογή της MiFID.

Γενική κατευθυντήρια γραμμή 3

27. Οι επιχειρήσεις επενδύσεων θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι τακτικές έγγραφες εκθέσεις συμμόρφωσης διαβιβάζονται στα ανώτερα διευθυντικά στελέχη. Οι εκθέσεις θα πρέπει να περιέχουν περιγραφή της εφαρμογής και της αποτελεσματικότητας του περιβάλλοντος ελέγχου για τις επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες καθώς και σύνοψη των κινδύνων που προσδιορίστηκαν και των διορθωτικών μέτρων που λήφθηκαν ή πρόκειται να ληφθούν. Οι εκθέσεις πρέπει να εκπονούνται ανά κατάλληλα χρονικά διαστήματα και τουλάχιστον άπαξ ετησίως. Εάν η λειτουργία συμμόρφωσης καταλήγει σε σημαντικά πορίσματα, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης θα πρέπει, επιπλέον, να τα αναφέρει αμέσως στα ανώτερα διευθυντικά στελέχη. Εφόσον υπάρχει εποπτική λειτουργία, οι εκθέσεις θα πρέπει να υποβάλλονται και σε αυτήν.

Υποστηρικτικές κατευθυντήριες γραμμές

28. Η έγγραφη έκθεση συμμόρφωσης προς τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη θα πρέπει να αφορά όλα τα τμήματα τα οποία εμπλέκονται στην παροχή ή στην άσκηση επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων και παρεπόμενων υπηρεσιών. Εάν η έκθεση δεν αναφέρεται σε όλες αυτές τις δραστηριότητες της επιχείρησης επενδύσεων, θα πρέπει να αναφέρει σαφώς τους λόγους.

29. Τα ακόλουθα θέματα θα πρέπει να εξετάζονται στις έγγραφες εκθέσεις συμμόρφωσης, εφόσον συντρέχει περίπτωση:

- α) περιγραφή της εφαρμογής και της αποτελεσματικότητας του περιβάλλοντος ελέγχου για τις επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες·
- β) σύνοψη των σημαντικών πορισμάτων του ελέγχου των πολιτικών και των διαδικασιών·
- γ) σύνοψη των επιτόπιων ελέγχων ή των ελέγχων βάσει εγγράφων που διενεργούνται από τη λειτουργία συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων των παραβάσεων και των αδυναμιών που εντοπίστηκαν στην οργάνωση και στις διαδικασίες συμμόρφωσης της επιχείρησης επενδύσεων και των κατάλληλων μέτρων που λήφθηκαν σχετικά·
- δ) κίνδυνοι οι οποίοι προσδιορίστηκαν στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων παρακολούθησης από τη λειτουργία συμμόρφωσης·
- ε) σχετικές αλλαγές και εξελίξεις στις κανονιστικές απαιτήσεις κατά την περίοδο που καλύπτει η έκθεση και μέτρα που λήφθηκαν ώστε να διασφαλίζεται συμμόρφωση προς τις τροποποιηθείσες απαιτήσεις (εάν τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη δεν ενημερώθηκαν προηγουμένως για αυτές μέσω άλλων διαύλων)·
- στ) άλλα σημαντικά ζητήματα συμμόρφωσης τα οποία έλαβαν χώρα μετά την τελευταία έκθεση· και

ζ) ουσιώδης αλληλογραφία με τις αρμόδιες αρχές (εάν τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη δεν ενημερώθηκαν προηγουμένως για αυτήν μέσω άλλων διαύλων).

30. Η λειτουργία συμμόρφωσης θα πρέπει να αναφέρει εγκαίρως και σε ad hoc βάση στα ανώτερα διευθυντικά στελέχη σημαντικά θέματα συμμόρφωσης τα οποία εντοπίζονται, όπως ουσιώδεις παραβάσεις της MiFID και των αντίστοιχων εθνικών υποχρεώσεων. Η έκθεση θα πρέπει να περιέχει επίσης συμβουλές σχετικά με τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα.
31. Η λειτουργία συμμόρφωσης θα πρέπει να εξετάζει την ενδεχόμενη αναγκαιότητα πρόσθετης αναφοράς σε άλλη λειτουργία συμμόρφωσης του ομίλου.
32. Η ΕΑΚΑΑ σημειώνει ότι ορισμένες αρμόδιες αρχές απαιτούν από τις επιχειρήσεις επενδύσεων να τους υποβάλουν εκθέσεις της λειτουργίας συμμόρφωσης σε τακτική ή σε ad hoc βάση. Μια αρμόδια αρχή απαιτεί επίσης από τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη να της παρέχουν σχολιασμένη έκδοση της έκθεσης με επεξηγήσεις των πορισμάτων της λειτουργίας συμμόρφωσης³. Οι πρακτικές αυτές παρέχουν στις αρμόδιες αρχές απευθείας πληροφόρηση σχετικά με τις δραστηριότητες συμμόρφωσης της επιχείρησης επενδύσεων καθώς και με τυχόν παραβάσεις κανονιστικών διατάξεων.

Υποχρεώσεις παροχής συμβουλών της λειτουργίας συμμόρφωσης

Σχετική νομοθεσία: άρθρο 6 παράγραφος 2 της οδηγίας για την εφαρμογή της MiFID.

Γενική κατευθυντήρια γραμμή 4

33. Οι επιχειρήσεις επενδύσεων θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η λειτουργία συμμόρφωσης εκπληρώνει το συμβουλευτικό της ρόλο, συμπεριλαμβανομένων της στήριξης στην κατάρτιση του προσωπικού, της καθημερινής συνδρομής στο προσωπικό και της συμμετοχής στη θέσπιση νέων πολιτικών και διαδικασιών στην επιχείρηση επενδύσεων.

Υποστηρικτικές κατευθυντήριες γραμμές

34. Οι επιχειρήσεις επενδύσεων θα πρέπει να προάγουν και να υποστηρίζουν μια «νοοτροπία συμμόρφωσης» σε ολόκληρη την επιχείρηση. Σκοπός της νοοτροπίας συμμόρφωσης δεν είναι μόνον η εγκαθίδρυση ενός συνολικού περιβάλλοντος στο οποίο αντιμετωπίζονται θέματα συμμόρφωσης, αλλά και η ενεργός δέσμευση του προσωπικού στην εφαρμογή της αρχής της βελτίωσης της προστασίας των επενδυτών.
35. Η επιχείρηση επενδύσεων πρέπει να διασφαλίζει επαρκή κατάρτιση του προσωπικού της. Η λειτουργία συμμόρφωσης θα πρέπει να υποστηρίζει τα τμήματα της επιχείρησης που ασχολούνται με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων (δηλαδή, το σύνολο του προσωπικού που συμμετέχει άμεσα ή έμμεσα στην παροχή ή στην άσκηση επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων) κατά την όποια εκπαίδευσή τους. Η εκπαίδευση και κάθε άλλη υποστήριξη θα πρέπει να επικεντρώνονται ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικά, στα ακόλουθα σημεία:

³ Στόχος της περιγραφής συγκεκριμένων πρακτικών αρμόδιων αρχών είναι η παροχή πρόσθετων πληροφοριών στον αναγνώστη σχετικά με τις διαφορετικές προσεγγίσεις αρμόδιων αρχών χωρίς να θεσπίζονται πρόσθετες απαιτήσεις είτε για τις επιχειρήσεις επενδύσεων είτε για τις αρμόδιες αρχές (ενεργοποιώντας με τον τρόπο αυτό την υποχρέωση συμμόρφωσης ή επεξήγησης που προβλέπεται στο άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού ΕΑΚΑΑ).

- α) στις εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες της επιχείρησης επενδύσεων και στην οργανωτική δομή της στον τομέα των επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων και
- β) στη MiFID, στην εθνική νομοθεσία, στα εφαρμοστέα πρότυπα και στις κατευθυντήριες γραμμές που θεσπίζουν η ΕΑΚΑΑ και οι αρμόδιες αρχές, και άλλες εποπτικές και κανονιστικές απαιτήσεις οι οποίες μπορεί να είναι συναφείς, καθώς και τυχόν αλλαγές σε αυτές.
36. Η εκπαίδευση θα πρέπει να παρέχεται σε τακτική βάση και, όταν απαιτείται, θα πρέπει να παρέχεται εκπαίδευση βάσει των αναγκών. Η εκπαίδευση θα πρέπει να παρέχεται με τον πλέον πρόσφορο τρόπο –για παράδειγμα, στο σύνολο του προσωπικού της επιχείρησης επενδύσεων, σε συγκεκριμένα τμήματα ή σε συγκεκριμένο πρόσωπο.
37. Η εκπαίδευση θα πρέπει να παρέχεται σε συνεχή βάση ώστε να λαμβάνει υπόψη τις σχετικές αλλαγές (για παράδειγμα, νέα νομοθεσία, πρότυπα ή κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδονται από την ΕΑΚΑΑ και άλλες αρμόδιες αρχές, και αλλαγές στο επιχειρηματικό πρότυπο της επιχείρησης επενδύσεων).
38. Η λειτουργία συμμόρφωσης θα πρέπει να αξιολογεί περιοδικά κατά πόσον το προσωπικό στους τομείς των επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων διαθέτει το αναγκαίο επίπεδο γνώσης και εφαρμόζει ορθά τις πολιτικές και τις διαδικασίες της επιχείρησης επενδύσεων.
39. Το προσωπικό της λειτουργίας συμμόρφωσης θα πρέπει να συνδράμει το προσωπικό των λειτουργικών μονάδων στις καθημερινές εργασίες του και να είναι διαθέσιμο για να απαντά σε ερωτήσεις που ανακύπτουν στο πλαίσιο της καθημερινής επιχειρηματικής δραστηριότητας.
40. Οι επιχειρήσεις επενδύσεων θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η λειτουργία συμμόρφωσης συμμετέχει στην ανάπτυξη των σχετικών πολιτικών και διαδικασιών στην επιχείρηση επενδύσεων στον τομέα των επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων και των παρεπόμενων υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό, η λειτουργία συμμόρφωσης θα πρέπει να μπορεί, για παράδειγμα, να παρέχει εξειδικευμένη γνώση και συμβουλές σε στα τμήματα της εταιρίας σχετικά με κάθε στρατηγική απόφαση ή νέο επιχειρηματικό πρότυπο ή σχετικά με τη δρομολόγηση μιας νέας διαφημιστικής στρατηγικής στον τομέα των επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων. Εάν η συμβουλή της λειτουργίας συμμόρφωσης δεν εφαρμόζεται, η λειτουργία συμμόρφωσης θα πρέπει να καταγράφει το γεγονός αυτό και να το αναφέρει στις εκθέσεις συμμόρφωσης που υποβάλλει.
41. Οι επιχειρήσεις επενδύσεων θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η λειτουργία συμμόρφωσης συμμετέχει σε κάθε σημαντική τροποποίηση της οργάνωσης της στον τομέα των επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων και των παρεπόμενων υπηρεσιών. Η έννοια της συμμετοχής περιλαμβάνει εν προκειμένω τη διαδικασία λήψης αποφάσεων, όταν εγκρίνονται νέοι τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας ή νέα χρηματοπιστωτικά προϊόντα. Στο πλαίσιο αυτό, η λειτουργία συμμόρφωσης θα πρέπει να δικαιούται να συμμετέχει στη διαδικασία έγκρισης των χρηματοπιστωτικών μέσων που θα διανεμηθούν. Επομένως, τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη θα πρέπει να παροτρύνουν τα τμήματα της επιχείρησης να ζητούν τη γνώμη της λειτουργίας συμμόρφωσης όσον αφορά τις εργασίες τους.
42. Οι επιχειρήσεις επενδύσεων θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η λειτουργία συμμόρφωσης συμμετέχει σε κάθε σημαντική επικοινωνία με τις αρμόδιες αρχές, στον τομέα της παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων.

V.Π **Οργανωτικές απαιτήσεις της λειτουργίας συμμόρφωσης** **Αποτελεσματικότητα της λειτουργίας συμμόρφωσης**

Σχετική νομοθεσία: άρθρο 6 παράγραφος 3 στοιχείο α) και άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο δ) της οδηγίας για την εφαρμογή της MiFID.

Γενική κατευθυντήρια γραμμή 5

43. Οι επιχειρήσεις επενδύσεων, όταν διασφαλίζουν τη διάθεση κατάλληλων ανθρώπινων και άλλων πόρων στη λειτουργία συμμόρφωσης, θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την κλίμακα και τη φύση των επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων και των παρεπόμενων υπηρεσιών που ασκούν ή παρέχουν. Θα πρέπει επίσης να παρέχουν στους υπαλλήλους συμμόρφωσης την απαραίτητη εξουσία για να ασκούν τα καθήκοντά τους αποτελεσματικά, καθώς και πρόσβαση σε κάθε σχετική πληροφορία η οποία αφορά τις επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες καθώς και τις παρεπόμενες υπηρεσίες που ασκούνται ή παρέχονται.
44. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης θα πρέπει να διαθέτει ευρεία γνώση και πείρα και επαρκώς υψηλό επίπεδο εξειδικευμένης γνώσης ώστε να μπορεί να αναλάβει την ευθύνη της λειτουργίας συμμόρφωσης στο σύνολό της και να διασφαλίζει την αποτελεσματικότητά της.

Υποστηρικτικές κατευθυντήριες γραμμές

45. Ο αριθμός των υπαλλήλων που απαιτούνται για την άσκηση των καθηκόντων της λειτουργίας συμμόρφωσης εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη φύση των επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων και των παρεπόμενων υπηρεσιών και λοιπών υπηρεσιών που παρέχει η επιχείρηση επενδύσεων. Εάν οι δραστηριότητες ενός τμήματος της επιχείρησης επενδύσεων επεκταθούν σημαντικά, η επιχείρηση επενδύσεων θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η λειτουργία συμμόρφωσης επεκτείνεται και αυτή, όπως απαιτείται, εν όψει των αλλαγών στον κίνδυνο συμμόρφωσης της επιχείρησης. Τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη θα πρέπει να παρακολουθούν τακτικά κατά πόσον ο αριθμός των υπαλλήλων παραμένει επαρκής για την εκτέλεση των καθηκόντων της λειτουργίας συμμόρφωσης.
46. Πλέον των ανθρώπινων πόρων, στη λειτουργία συμμόρφωσης θα πρέπει να διατίθενται επαρκείς πόροι μηχανοργάνωσης.
47. Εάν η επιχείρηση επενδύσεων καταρτίζει προϋπολογισμούς για συγκεκριμένες λειτουργίες ή τμήματα, στη λειτουργία συμμόρφωσης θα πρέπει να διατίθεται προϋπολογισμός επαρκής σε σχέση με το επίπεδο κινδύνου συμμόρφωσης στο οποίο εκτίθεται η επιχείρηση. Πριν από την κατάρτιση του προϋπολογισμού, θα πρέπει να ζητείται η γνώμη του υπευθύνου συμμόρφωσης. Κάθε απόφαση που αφορά σημαντικές περικοπές στον προϋπολογισμό θα πρέπει να τεκμηριώνεται εγγράφως και να παρέχει αναλυτικές εξηγήσεις.
48. Οι επιχειρήσεις επενδύσεων, όταν διασφαλίζουν ότι το προσωπικό συμμόρφωσης έχει ανά πάσα στιγμή πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες για την άσκηση των καθηκόντων του, θα πρέπει να παρέχουν πρόσβαση σε κάθε σχετική βάση δεδομένων. Για το συνεχή έλεγχο των τομέων της επιχείρησης επενδύσεων στους οποίους ενδέχεται να προκύψουν ευαίσθητες ή συναφείς πληροφορίες, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης θα πρέπει να έχει πρόσβαση σε κάθε σχετικό σύστημα πληροφοριών, καθώς και σε κάθε έκθεση εσωτερικού ή εξωτερικού ελέγχου ή άλλη έκθεση ανώτερων διευθυντικών στελεχών ή της εποπτικής λειτουργίας, εφόσον υπάρχει. Όταν συντρέχει

περίπτωση, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης θα πρέπει επίσης να μπορεί να παρίσταται σε συνεδριάσεις ανώτερων διευθυντικών στελεχών ή της εποπτικής λειτουργίας. Εάν δεν έχει το σχετικό δικαίωμα, αυτό θα πρέπει να τεκμηριώνεται και να εξηγείται εγγράφως. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης θα πρέπει να διαθέτει εμβριθή γνώση της οργάνωσης, της εταιρικής φιλοσοφίας και των διαδικασιών λήψης αποφάσεων της επιχείρησης επενδύσεων ώστε να μπορεί να προσδιορίζει τις συνεδριάσεις στις οποίες επιβάλλεται να παρίσταται.

49. Για να διασφαλίζεται ότι το προσωπικό συμμόρφωσης έχει την απαραίτητη εξουσία για την άσκηση των καθηκόντων του, τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη της επιχείρησης επενδύσεων θα πρέπει να το στηρίζουν στην άσκηση των καθηκόντων του. Εξουσία σημαίνει να διαθέτει επαρκή εμπειρογνωμοσύνη και τις σχετικές προσωπικές ικανότητες. Η συγκεκριμένη εξουσία του προσωπικού συμμόρφωσης μπορεί να ενισχύεται με τη ρητή αναγνώρισή της στην πολιτική συμμόρφωσης της επιχείρησης επενδύσεων.
50. Κάθε υπάλληλος συμμόρφωσης πρέπει να γνωρίζει τουλάχιστον τη MiFID και την αντίστοιχη εθνική νομοθεσία και όλα τα εφαρμοστέα πρότυπα και τις κατευθυντήριες γραμμές που εκδίδουν η ΕΑΚΑΑ και οι αρμόδιες αρχές επ' αυτών των διατάξεων, στον βαθμό που είναι συναφείς για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Το προσωπικό συμμόρφωσης πρέπει να υποβάλλεται τακτικά σε εκπαίδευση ώστε να διατηρεί υψηλό επίπεδο γνώσεων. Υψηλότερο επίπεδο εξειδικευμένης γνώσης απαιτείται για τον ορισθέντα ως υπεύθυνο συμμόρφωσης.
51. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης θα πρέπει να διαθέτει επαρκή επαγγελματική εμπειρία, η οποία είναι αναγκαία για να μπορεί να αξιολογεί τους κινδύνους συμμόρφωσης και τις συγκρούσεις συμφερόντων που είναι εγγενείς στις επιχειρηματικές δραστηριότητες της επιχείρησης επενδύσεων. Η απαιτούμενη επαγγελματική εμπειρία μπορεί να έχει αποκτηθεί, μεταξύ άλλων, σε θέσεις επιχειρησιακής ευθύνης, σε άλλες ελεγκτικές λειτουργίες ή σε κανονιστικές λειτουργίες.
52. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης θα πρέπει να γνωρίζει σε βάθος τις διαφορετικές επιχειρηματικές δραστηριότητες της επιχείρησης επενδύσεων. Η σχετική απαιτούμενη εξειδικευμένη γνώση μπορεί να διαφέρει μεταξύ επιχειρήσεων επενδύσεων, καθώς θα διαφέρει η φύση των κύριων κινδύνων συμμόρφωσης που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις. Επομένως, σε σχέση με το άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο δ) της οδηγίας για την εφαρμογή της MiFID, ένας νεοπροσληφθείς υπεύθυνος συμμόρφωσης μπορεί να χρειάζεται πρόσθετες εξειδικευμένες γνώσεις επικεντρωμένες στο συγκεκριμένο επιχειρηματικό πρότυπο της επιχείρησης επενδύσεων, ακόμη και εάν το συγκεκριμένο πρόσωπο διετέλεσε προηγουμένως υπεύθυνος συμμόρφωσης άλλης επιχείρησης επενδύσεων.

Μονιμότητα της λειτουργίας συμμόρφωσης

Σχετική νομοθεσία: άρθρο 6 παράγραφος 2 στοιχείο α) της οδηγίας για την εφαρμογή της MiFID.

Γενική κατευθυντήρια γραμμή 6

53. Η MiFID απαιτεί από τις επιχειρήσεις επενδύσεων να διασφαλίζουν ότι η λειτουργία συμμόρφωσης εκτελεί τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές της σε μόνιμη βάση. Επομένως, οι επιχειρήσεις επενδύσεων θα πρέπει να θεσπίζουν κατάλληλες διαδικασίες ώστε να διασφαλίζεται ότι οι αρμοδιότητες του υπευθύνου συμμόρφωσης εκτελούνται και κατά την απουσία του, καθώς και κατάλληλες διαδικασίες ώστε να διασφαλίζεται ότι οι αρμοδιότητες της λειτουργίας συμμόρφωσης εκτελούνται σε συνεχή βάση. Οι ρυθμίσεις αυτές θα πρέπει να καταρτίζονται εγγράφως.

Υποστηρικτικές κατευθυντήριες γραμμές

54. Η επιχείρηση επενδύσεων θα πρέπει να διασφαλίζει, π.χ. μέσω εσωτερικών διαδικασιών και ρυθμίσεων αναπλήρωσης, ότι οι αρμοδιότητες της λειτουργίας συμμόρφωσης εκτελούνται κατάλληλα κατά την απουσία του υπευθύνου συμμόρφωσης.
55. Οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα καθώς και η εξουσία του προσωπικού συμμόρφωσης θα πρέπει να περιγράφονται σε μια «πολιτική συμμόρφωσης» ή σε άλλες γενικές πολιτικές ή εσωτερικούς κανόνες, οι οποίοι λαμβάνουν υπόψη το αντικείμενο και τη φύση των επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων της επιχείρησης επενδύσεων. Μια τέτοια καταγραφή θα πρέπει να ενσωματώνει πληροφορίες σχετικά με το πρόγραμμα παρακολούθησης και τα καθήκοντα αναφοράς της λειτουργίας συμμόρφωσης καθώς και πληροφορίες σχετικά με τη βασισμένη στον κίνδυνο προσέγγιση των δραστηριοτήτων παρακολούθησης της λειτουργίας συμμόρφωσης. Οι σχετικές τροποποιήσεις στις κανονιστικές διατάξεις θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται αμέσως στις πολιτικές/στους κανόνες μέσω της προσαρμογής τους.
56. Η λειτουργία συμμόρφωσης θα πρέπει να ασκεί τις δραστηριότητές της σε μόνιμη βάση και όχι μόνο σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Η επίτευξη του στόχου αυτού απαιτεί τακτική παρακολούθηση βάσει προγράμματος παρακολούθησης. Οι δραστηριότητες παρακολούθησης θα πρέπει να καλύπτουν σε τακτική βάση όλους τους βασικούς τομείς επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων λαμβάνοντας υπόψη τον κίνδυνο συμμόρφωσης που σχετίζεται με τους επιχειρηματικούς τομείς. Η λειτουργία συμμόρφωσης θα πρέπει να αποκρίνεται ταχέως σε απρόβλεπτα γεγονότα, αλλάζοντας την επικέντρωση των δραστηριοτήτων της σε σύντομο χρονικό διάστημα, εφόσον απαιτείται.

Ανεξαρτησία της λειτουργίας συμμόρφωσης

Σχετική νομοθεσία: άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας για την εφαρμογή της MiFID.

Γενική κατευθυντήρια γραμμή 7

57. Οι επιχειρήσεις επενδύσεων θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η λειτουργία συμμόρφωσης κατέχει στην οργανωτική δομή της επιχείρησης μια θέση η οποία διασφαλίζει ότι ο υπεύθυνος συμμόρφωσης και άλλοι υπάλληλοι συμμόρφωσης ενεργούν ανεξάρτητα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Ο υπεύθυνος συμμόρφωσης θα πρέπει να διορίζεται και να αντικαθίσταται από ανώτερα διευθυντικά στελέχη ή από την εποπτική λειτουργία.

Υποστηρικτικές κατευθυντήριες γραμμές

58. Παρότι τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη είναι υπεύθυνα για τη θέσπιση της κατάλληλης οργάνωσης της λειτουργίας συμμόρφωσης και για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητάς της, εντούτοις, τα καθήκοντα που ασκούνται από τη λειτουργία συμμόρφωσης θα πρέπει να διεκπεραιώνονται ανεξάρτητα από τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη και άλλες μονάδες της επιχείρησης επενδύσεων. Ειδικότερα, η οργάνωση της επιχείρησης επενδύσεων θα πρέπει να διασφαλίζει ότι άλλα τμήματα δεν μπορούν να εκδίδουν οδηγίες ούτε να επηρεάζουν καθ' οιονδήποτε τρόπο το προσωπικό συμμόρφωσης και τις δραστηριότητές του.

59. Εάν τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη παρεκκλίνουν από σημαντικές συστάσεις ή αξιολογήσεις που εκδίδονται από τη λειτουργία συμμόρφωσης, ο υπεύθυνος συμμόρφωσης θα πρέπει να καταγράφει το γεγονός αυτό και να το αναφέρει στις εκθέσεις συμμόρφωσης.

Εξαιρέσεις

Σχετική νομοθεσία: άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας για την εφαρμογή της MiFID.

Γενική κατευθυντήρια γραμμή 8

60. Εάν μια επιχείρηση επενδύσεων θεωρεί ότι η συμμόρφωσή της προς τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 στοιχείο γ) ή στοιχείο δ) της Οδηγίας για την εφαρμογή της MiFID δεν είναι σύμφωνη προς την αρχή της αναλογικότητας, θα πρέπει να αξιολογήσει κατά πόσον η αποτελεσματικότητα της λειτουργίας συμμόρφωσης θίγεται από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις. Η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει να επανεξετάζεται τακτικά.

Υποστηρικτικές κατευθυντήριες γραμμές

61. Οι επιχειρήσεις επενδύσεων θα πρέπει να αποφασίζουν ποια μέτρα, συμπεριλαμβανομένων οργανωτικών μέτρων και διαθέσιμων πόρων, είναι καταλληλότερα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα της λειτουργίας συμμόρφωσης υπό τις ειδικές περιστάσεις της επιχείρησης. Για να είναι σε θέση να λάβουν μια τέτοια απόφαση, οι επιχειρήσεις επενδύσεων θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη (μεταξύ άλλων) τα ακόλουθα κριτήρια:
- α) τους τύπους επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων και παρεπόμενων υπηρεσιών και άλλων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που παρέχονται ή ασκούνται από την επιχείρηση επενδύσεων (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν σχετίζονται με επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες και παρεπόμενες υπηρεσίες).
 - β) την αλληλεπίδραση μεταξύ των επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων και παρεπόμενων υπηρεσιών και άλλων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που ασκεί η επιχείρηση επενδύσεων.
 - γ) το πεδίο και τον όγκο των επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων και των παρεπόμενων υπηρεσιών που παρέχονται ή ασκούνται (σε απόλυτη βάση και σε σχέση με άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες), το σύνολο του ισολογισμού και το έσοδο της επιχείρησης επενδύσεων από προμήθειες και αμοιβές, και άλλα έσοδα στο πλαίσιο των επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων και των παρεπόμενων υπηρεσιών.
 - δ) τους τύπους χρηματοπιστωτικών μέσων που προσφέρονται στους πελάτες.
 - ε) τους τύπους πελατών στους οποίους στοχεύει η επιχείρηση επενδύσεων (επαγγελματίες, ιδιώτες, επιλέξιμοι αντισυμβαλλόμενοι).
 - στ) τον αριθμό υπαλλήλων.
 - ζ) το κατά πόσον η επιχείρηση επενδύσεων ανήκει σε οικονομικό όμιλο κατά την έννοια του άρθρου 1 της έβδομης οδηγίας του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 1983, για τους ενοποιημένους λογαριασμούς (οδηγία 83/349/ΕΚ).

- η) τις υπηρεσίες που παρέχονται μέσω εμπορικού δικτύου, όπως συνδεδεμένοι αντιπρόσωποι ή υποκαταστήματα.
 - θ) τις διασυνοριακές δραστηριότητες που ασκεί η επιχείρηση επενδύσεων.
 - ι) την οργάνωση και την εξειδίκευση των συστημάτων πληροφορικής.
62. Οι αρμόδιες αρχές μπορεί επίσης να θεωρήσουν τα ως άνω κριτήρια χρήσιμα για τον καθορισμό των τύπων επιχειρήσεων επενδύσεων που μπορούν να ωφεληθούν από την εξαίρεση βάσει της αρχής της αναλογικότητας, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 της Οδηγίας για την εφαρμογή της MiFID.
63. Μια επιχείρηση επενδύσεων ενδέχεται, για παράδειγμα, να υπάγεται στην εξαίρεση βάσει της αρχής της αναλογικότητας, εάν η εκτέλεση των απαραίτητων καθηκόντων συμμόρφωσης δεν απαιτεί μια θέση πλήρους απασχόλησης λόγω της φύσης, της κλίμακας και της πολυπλοκότητας της επιχειρηματικής δραστηριότητας της επιχείρησης καθώς και της φύσης και του φάσματος των επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων και των παρεπόμενων υπηρεσιών που προσφέρει.
64. Παρότι ο διορισμός υπευθύνου συμμόρφωσης είναι υποχρεωτικός σε κάθε περίπτωση, ενδέχεται να είναι δυσανάλογο να απαιτηθεί από μια μικρότερη επιχείρηση επενδύσεων με πολύ περιορισμένο πεδίο δραστηριοτήτων να διορίσει ειδικό υπεύθυνο συμμόρφωσης (δηλαδή, ένα πρόσωπο το οποίο δεν εκτελεί καμία άλλη λειτουργία). Εάν μια επιχείρηση επενδύσεων κάνει χρήση της εξαίρεσης, οι συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ των καθηκόντων που ασκούν τα οικεία πρόσωπα θα πρέπει να ελαχιστοποιούνται στον μέγιστο δυνατό βαθμό.
65. Μια επιχείρηση επενδύσεων η οποία δεν υποχρεούται να συμμορφωθεί προς όλες τις απαιτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 της Οδηγίας για την εφαρμογή της MiFID, βάσει της αρχής της αναλογικότητας, μπορεί να συνδυάζει τη νομική λειτουργία και τη λειτουργία συμμόρφωσης. Ωστόσο, μια επιχείρηση επενδύσεων με πιο πολύπλοκες δραστηριότητες ή με μεγαλύτερο μέγεθος θα πρέπει να αποφεύγει γενικά έναν τέτοιο συνδυασμό, εάν αυτός θα μπορούσε να υπονομεύσει την ανεξαρτησία της λειτουργίας συμμόρφωσης.
66. Εάν η επιχείρηση επενδύσεων επιλέξει να επωφεληθεί της εξαίρεσης βάσει της αρχής της αναλογικότητας, πρέπει να αιτιολογήσει εγγράφως τη συγκεκριμένη απόφαση, ώστε η αρμόδια αρχή να έχει τη δυνατότητα να αξιολογήσει τους επικαλούμενους λόγους.

Συνδυασμός της λειτουργίας συμμόρφωσης με άλλες εσωτερικές ελεγκτικές λειτουργίες

Σχετική νομοθεσία: άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας για την εφαρμογή της MiFID.

Γενική κατευθυντήρια γραμμή 9

67. Μια επιχείρηση επενδύσεων δεν θα πρέπει γενικά να συνδυάζει τη λειτουργία συμμόρφωσης με τη λειτουργία εσωτερικού ελέγχου. Ο συνδυασμός της λειτουργίας συμμόρφωσης με άλλες ελεγκτικές λειτουργίες μπορεί να είναι αποδεκτός, εάν δεν θίγει την αποτελεσματικότητα και την ανεξαρτησία της λειτουργίας συμμόρφωσης. Κάθε τέτοιος συνδυασμός πρέπει να τεκμηριώνεται με συγκεκριμένη αναφορά των λόγων που επέβαλαν τη σχετική απόφαση, ώστε οι αρμόδιες αρχές να μπορούν να αξιολογούν κατά πόσον ο συνδυασμός λειτουργιών ενδείκνυται υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις.

Υποστηρικτικές κατευθυντήριες γραμμές

68. Το προσωπικό της λειτουργίας συμμόρφωσης θα πρέπει γενικά να μην συμμετέχει σε δραστηριότητες τις οποίες παρακολουθεί. Ωστόσο, ο συνδυασμός της λειτουργίας συμμόρφωσης με άλλες ελεγκτικές μονάδες στο ίδιο επίπεδο (όπως η πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες) μπορεί να είναι αποδεκτός εάν δεν συνεπάγεται συγκρούσεις συμφερόντων ούτε θίγει την αποτελεσματικότητα της λειτουργίας συμμόρφωσης.
69. Ο συνδυασμός της λειτουργίας συμμόρφωσης με τη λειτουργία εσωτερικού ελέγχου θα πρέπει γενικά να αποφεύγεται, καθώς το γεγονός ότι η λειτουργία εσωτερικού ελέγχου είναι επιφορτισμένη με την εποπτεία της λειτουργίας συμμόρφωσης ενδέχεται να υπονομεύσει την ανεξαρτησία της λειτουργίας συμμόρφωσης. Ωστόσο, για πρακτικούς λόγους (για παράδειγμα, λήψη αποφάσεων) και κατά περίπτωση (για παράδειγμα, σε επιχειρήσεις με δύο μόνον άτομα), μπορεί να ενδείκνυται περισσότερο να είναι ένα μόνον πρόσωπο υπεύθυνο και για τις δύο λειτουργίες. Συναφώς, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να εξετάζουν το ενδεχόμενο να συζητούν τον συνδυασμό με την οικεία εποπτική αρχή. Επιπλέον, όταν υιοθετείται ο συνδυασμός αυτός, η επιχείρηση πρέπει οπωσδήποτε να διασφαλίζει ότι οι αρμοδιότητες κάθε λειτουργίας εκτελούνται ορθά (δηλαδή με αξιόπιστο, έντιμο και επαγγελματικό τρόπο).
70. Το κατά πόσον υπάλληλοι άλλων ελεγκτικών λειτουργιών εκτελούν επίσης καθήκοντα συμμόρφωσης θα πρέπει επίσης να εξετάζεται σε σχέση με τον καθορισμό του αριθμού των υπαλλήλων που απαιτούνται για τη λειτουργία συμμόρφωσης.
71. Ανεξάρτητα από το κατά πόσον η λειτουργία συμμόρφωσης συνδυάζεται ή όχι με άλλες ελεγκτικές λειτουργίες, η λειτουργία συμμόρφωσης θα πρέπει να συντονίζει τις δραστηριότητές της με τις ελεγκτικές δραστηριότητες δεύτερου επιπέδου που ασκούν άλλες μονάδες.

Εξωτερική ανάθεση της λειτουργίας συμμόρφωσης

Σχετική νομοθεσία: άρθρο 6 και άρθρο 14 της οδηγίας για την εφαρμογή της MiFID.

Γενική κατευθυντήρια γραμμή 10

72. Οι επιχειρήσεις επενδύσεων θα πρέπει να διασφαλίζουν την εκπλήρωση όλων των ισχυουσών απαιτήσεων της λειτουργίας συμμόρφωσης σε περίπτωση εξωτερικής ανάθεσης του συνόλου ή μέρους της λειτουργίας συμμόρφωσης.

Υποστηρικτικές κατευθυντήριες γραμμές

73. Οι απαιτήσεις της MiFID όσον αφορά την εξωτερική ανάθεση κρίσιμων ή σημαντικών λειτουργιών εφαρμόζονται πλήρως στην εξωτερική ανάθεση της λειτουργίας συμμόρφωσης.
74. Οι απαιτήσεις που ισχύουν για τη λειτουργία συμμόρφωσης είναι ίδιες, ανεξάρτητα από το κατά πόσον ανατίθεται σε τρίτους το σύνολο ή μέρος της λειτουργίας συμμόρφωσης. Τούτο συμβαίνει διότι τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη της επιχείρησης είναι υπεύθυνα για την εκπλήρωση των ισχυουσών απαιτήσεων.
75. Η επιχείρηση επενδύσεων θα πρέπει να διενεργεί έλεγχο δέουσας επιμέλειας προτού επιλέξει έναν πάροχο υπηρεσιών, ώστε να διασφαλίζεται η εκπλήρωση των κριτηρίων που ορίζονται στο άρθρο 6 και στο άρθρο 14 της Οδηγίας για την εφαρμογή της MiFID. Η επιχείρηση επενδύσεων θα πρέπει να διασφαλίζει ότι ο πάροχος υπηρεσιών διαθέτει την απαραίτητη εξουσία, τους πόρους, την εμπειρογνομosύνη καθώς και πρόσβαση σε κάθε σχετική πληροφορία για την αποτελεσματική

άσκηση των καθηκόντων της λειτουργίας συμμόρφωσης που ανατίθενται σε τρίτο. Η έκταση του ελέγχου δέουσας επιμέλειας εξαρτάται από τη φύση, την κλίμακα, την πολυπλοκότητα και τον κίνδυνο τον οποίο ενέχουν τα καθήκοντα και οι διαδικασίες που αποτελούν αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης.

76. Οι επιχειρήσεις επενδύσεων θα πρέπει να διασφαλίζουν επίσης ότι, όταν ανατίθεται εν όλω ή εν μέρει σε τρίτο, η λειτουργία συμμόρφωσης διατηρεί τον μόνιμο χαρακτήρα της, ότι δηλαδή ο πάροχος της υπηρεσίας θα πρέπει να μπορεί να εκτελεί τη λειτουργία αδιαλείπτως και όχι μόνον σε συγκεκριμένες περιπτώσεις.
77. Οι επιχειρήσεις επενδύσεων θα πρέπει να παρακολουθούν κατά πόσον ο πάροχος της υπηρεσίας εκτελεί τα καθήκοντά του κατάλληλα, πράγμα το οποίο περιλαμβάνει την παρακολούθηση της ποιότητας και της ποσότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη είναι υπεύθυνα να εποπτεύουν και να παρακολουθούν τη λειτουργία που ανατίθεται σε τρίτο σε συνεχή βάση και θα πρέπει να διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους και την εξειδικευμένη γνώση για να μπορούν να φέρουν εις πέρας τη συγκεκριμένη αρμοδιότητα. Τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη μπορούν να διορίζουν ένα συγκεκριμένο πρόσωπο, το οποίο θα εποπτεύει και θα παρακολουθεί για λογαριασμό τους τη λειτουργία που αποτελεί αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης.
78. Η εξωτερική ανάθεση της λειτουργίας συμμόρφωσης από έναν όμιλο δεν συνεπάγεται υποβάθμιση του επιπέδου ευθύνης των ανώτερων διευθυντικών στελεχών των επιμέρους επιχειρήσεων επενδύσεων του ομίλου. Ωστόσο, μια κεντρική λειτουργία συμμόρφωσης σε επίπεδο ομίλου μπορεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, να παρέχει στον υπεύθυνο συμμόρφωσης καλύτερη πρόσβαση σε πληροφορίες και να συνεπάγεται μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα της λειτουργίας, ιδίως εάν οι εταιρείες συσχετίζονται.
79. Εάν η επιχείρηση επενδύσεων δεν μπορεί, λόγω της φύσης, του μεγέθους και του πεδίου των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων, να χρησιμοποιεί υπαλλήλους συμμόρφωσης ανεξάρτητους από την εκτέλεση των υπηρεσιών που παρακολουθούν, είναι πιθανό η κατάλληλη προσέγγιση να είναι η εξωτερική ανάθεση της λειτουργίας συμμόρφωσης.

V.III Αξιολόγηση της λειτουργίας συμμόρφωσης από τις αρμόδιες αρχές Αξιολόγηση της λειτουργίας συμμόρφωσης από τις αρμόδιες αρχές

Σχετική νομοθεσία: άρθρο 7 και άρθρο 17 της MiFID.

Γενική κατευθυντήρια γραμμή 11

80. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να ελέγχουν με ποιον τρόπο οι επιχειρήσεις επενδύσεων σκοπεύουν να εκπληρώνουν, εφαρμόζουν και διατηρούν τις απαιτήσεις της λειτουργίας συμμόρφωσης που προβλέπονται στη MiFID. Αυτό πρέπει να γίνεται στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης καθώς και στο πλαίσιο της συνεχούς εποπτείας με την εφαρμογή μιας προσέγγισης που θα βασίζεται στον κίνδυνο.

Υποστηρικτικές κατευθυντήριες γραμμές

81. Το άρθρο 7 της MiFID ορίζει ότι η αρμόδια αρχή δεν χορηγεί άδεια σε επιχείρηση επενδύσεων εάν δεν έχει πεισθεί πλήρως ότι ο αιτών πληροί όλες τις προϋποθέσεις των διατάξεων που θεσπίζονται σύμφωνα με τη MiFID. Ως εκ τούτου, η αρμόδια αρχή θα πρέπει να αξιολογεί κατά πόσον η

λειτουργία συμμόρφωσης μιας επιχείρησης διαθέτει κατάλληλους πόρους και οργάνωση και κατά πόσον έχουν θεσπισθεί κατάλληλες διαδικασίες αναφοράς. Θα πρέπει εξάλλου να απαιτεί, ως προϋπόθεση για την αδειοδότηση, την πραγματοποίηση κάθε αναγκαίας τροποποίησης στη λειτουργία συμμόρφωσης.

82. Επιπλέον, στο πλαίσιο της συνεχούς εποπτικής διαδικασίας, η αρμόδια αρχή θα πρέπει – εφαρμόζοντας μια προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο– να αξιολογεί κατά πόσον τα μέτρα που εφαρμόζει η επιχείρηση επενδύσεων για τη λειτουργία συμμόρφωσης είναι κατάλληλα και κατά πόσον η λειτουργία συμμόρφωσης εκπληρώνει κατάλληλα τις αρμοδιότητές της. Οι επιχειρήσεις επενδύσεων είναι υπεύθυνες να καθορίζουν κατά πόσον απαιτούνται τροποποιήσεις στους πόρους και στην οργάνωση της λειτουργίας συμμόρφωσης λόγω αλλαγών στο επιχειρηματικό πρότυπο της επιχείρησης επενδύσεων. Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει επίσης, στο πλαίσιο της συνεχούς εποπτείας που ασκούν και εφαρμόζοντας μια προσέγγιση βασισμένη στον κίνδυνο, να αξιολογούν και να παρακολουθούν –όταν και εφόσον συντρέχει περίπτωση– κατά πόσον οι τροποποιήσεις αυτές είναι αναγκαίες και κατά πόσον εφαρμόζονται. Η αρμόδια αρχή θα πρέπει να παρέχει ένα εύλογο χρονικό διάστημα στην επιχείρηση για να προβεί στις τροποποιήσεις. Ωστόσο, οι τροποποιήσεις στις οποίες προβαίνουν οι επιχειρήσεις επενδύσεων δεν υπόκεινται κατ' ανάγκη στην έγκριση των αρμόδιων αρχών.
83. Μερικές αρμόδιες αρχές αδειοδοτούν ή εγκρίνουν τον ορισθέντα ως υπεύθυνο συμμόρφωσης κατόπιν αξιολόγησης των προσόντων του. Η αξιολόγηση αυτή μπορεί να περιλαμβάνει εξέταση του βιογραφικού σημειώματος του υπευθύνου συμμόρφωσης καθώς και συνέντευξη με το συγκεκριμένο πρόσωπο. Μια τέτοια διαδικασία αδειοδότησης μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση της θέσης της λειτουργίας συμμόρφωσης τόσο εντός της επιχείρησης επενδύσεων όσο και έναντι τρίτων.
84. Άλλες κανονιστικές προσεγγίσεις προβλέπουν την ανάθεση της ευθύνης της αξιολόγησης των προσόντων του υπευθύνου συμμόρφωσης μόνον στα ανώτερα διευθυντικά στελέχη της επιχείρησης επενδύσεων. Τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη αξιολογούν τα προσόντα του υποψήφιου υπευθύνου συμμόρφωσης πριν από τον διορισμό του. Το κατά πόσον η επιχείρηση επενδύσεων συμμορφώνεται δεόντως προς την απαίτηση αυτή αξιολογείται στη συνέχεια στο πλαίσιο του γενικού ελέγχου συμμόρφωσης της επιχείρησης προς τις οικείες υποχρεώσεις που προβλέπονται στη MiFID.
85. Μερικά κράτη μέλη απαιτούν από τις επιχειρήσεις επενδύσεων να γνωστοποιούν στις αρμόδιες αρχές το διορισμό και την αντικατάσταση του υπευθύνου συμμόρφωσης. Σε ορισμένες χώρες, η εν λόγω γνωστοποίηση πρέπει να συνοδεύεται επίσης από αναλυτική αναφορά των λόγων αντικατάστασης του υπευθύνου συμμόρφωσης. Η επιβολή σχετικής υποχρέωσης βοηθά τις αρμόδιες αρχές να ενημερώνονται για ενδεχόμενες εντάσεις μεταξύ του υπευθύνου συμμόρφωσης και των ανώτερων διευθυντικών στελεχών, οι οποίες μπορεί να αποτελούν ένδειξη ύπαρξης αδυναμιών στην ανεξαρτησία της λειτουργίας συμμόρφωσης.
86. Οι ως άνω πρακτικές μπορεί να είναι χρήσιμες και για άλλες αρμόδιες αρχές.⁴

⁴ Στόχος της περιγραφής συγκεκριμένων πρακτικών αρμόδιων αρχών είναι η παροχή πρόσθετων πληροφοριών στον αναγνώστη σχετικά με τις διαφορετικές προσεγγίσεις αρμόδιων αρχών χωρίς να θεσπίζονται πρόσθετες απαιτήσεις είτε για τις επιχειρήσεις επενδύσεων είτε για τις αρμόδιες αρχές (ενεργοποιώντας με τον τρόπο αυτό την υποχρέωση συμμόρφωσης ή επεξήγησης που προβλέπεται στο άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού ΕΑΚΑΑ).